

dem, kunde de flaae dem ihjel, om de vilde. Noget har det andet Thing forandret paa dette Punkt, idet det efter § 8 ikke længere skal være Noget, som Byraadet paa egen Haand kan afgjøre; det skal bestemmes i Vedtægten, om der skal være Raadmænd eller ikke, og da Vedtægten ikke eenfaldig kan forandres, men dertil kræves Indenrigsministerens Stadfæstelse, bliver Følgen den, at de Byer, som engang have faaet Raadmænd, ikke kunne blive af med dem uden Indenrigsministerens Samtykke. Den Forandring, der i denne Henseende er foregaaet i det andet Thing, og som fremtræder i § 8, viser ganske vist hen paa, at man har tillagt dette Magistratslement større Betydning — og det maatte man da ogsaa gjøre ifølge den hele Tankegang, man er gaaet ud fra —, men jeg paastaar, at man ikke har tillagt det den Betydning, man maatte gjøre, naar man vilde være consequent i sine egne Tanker; thi saa maatte man fordrø, at der skulde være Raadmænd overalt. Vedtægten kommer imidlertid ikke istand, undtagen Byraadet er enig deri, og det er efter dets Forslag, Vedtægten skal dannes. Dersom man nu tør gaae ud fra, at der i de fleste Byer ikke er nogen stor Kængsel efter Raadmænd, vil Forholdet for Fremtiden vel blive omtrent det samme som nu, nemlig at der i $\frac{1}{10}$ af Kjøbstadcommunerne er saadanne Raadmænd. Det er altsaa dette, hvori det andet Thing har fundet en Beroligelse ligeoverfor de strækelige Attentater paa en virkelig godt ordnet Communaltilstand, som var gjort fra Folkethingets Side i forrige Session. — Imidlertid jeg ivoerigt taler om disse Magistrater, kan jeg ikke undlade at gjøre opmærksom paa, hvorledes Forholdet er blevet noget vendt om fra, hvad det var i det første, oprindeligt af Regjeringen forelagte Lovudkast. I dette havde man taget det temmelig let med borgerlige Raadmænd; man satte ikke videre Pris paa dem, man sagde, at dem kunde Byerne faae eller blive frie for, som de vilde; men dengang havde man bibeholdt de kongelige Raadmænd. Nu derimod sætter man Pris paa borgerlige Raadmænd og bygger overordentlig Meget paa dem, hvorimod man tager det overmaade let med de kongelige Raadmænd. Det hedder nemlig i

§ 9, at naar disse kongelige Raadmænd afgaae, „indbrages den Løn, som de for Tiden oppebære af Kjøbstadernes Kasser“; med andre Ord, disse kongelige Raadmænd falde bort. Jeg skal kun bemærke, at man i Folkethinget i forrige Session troede at gjøre rettest i ikke at røre ved disse kongelige Raadmænd. Der er kun een kongelig Raadmand, nemlig i Helsingør, der alene er Raadmand, og denne Post skal i Tilfælde af Vacance ikke besættes; Taler er saaledes egentlig kun om 5 kongelige Raadmænd. Disse 5 kongelige Raadmænd have imidlertid i Forbindelse med deres Functioner som Raadmænd tillige andre Forretninger; de ere By- og Herredsfogder eller By- og Herredsskrivere. Naar man altsaa her i denne Communallov træffer Bestemmelser som de her foreslaaede, kan man maaskee sige, at man noget har foregribet den Ordning af det hele Forhold, som vistnok maa finde Sted, naar Vacance indtræder i de enkelte kongelige Raadmandsembeder. Jeg tør forudsætte, at den høitærede Indenrigsminister har confereret om dette Punkt med sin Collega Justitsministeren, thi der er ved Siden af den kongelige Raadmandsvirksomhed Noget, som vedrører Justitsen. Den væsentligste Function, som de kongelige Raadmænd have, er nemlig den at være Medlemmer af Skifteretten. Naar de kongelige Raadmænd uden videre skulde bortfalde, vil det altsaa blive nødvendigt at ordne dette Retsplejesspørgsmaal paa en anden Maade. Men, som sagt, jeg forudsætter, at den ærede Indenrigsminister er enig, hvad dette Punkt angaaer, med sin Collega Justitsministeren. Det vilde imidlertid være interessant nok at høre, hvorledes man har tænkt sig i saa Tilfælde at ordne dette Forhold. — Man har, som sagt, væsentlig gjort gjældende, at det var nødvendigt at gjøre denne Sondring imellem den forvaltende og den bevilgende Myndighed, men det forekommer mig, at man i sin Fremgangsmaade herved har forladt den Gang, som den kommunale Udvikling i de senere Aar har taget her i Landet. Der var Fornuft og Tanke i den Ordning, som Forholdene havde efter Forordningen af 24de October 1837; da havde man en Magistrat og man havde et Byraad; det var et Lokammersystem, der udvandrede Samvirken og Enighed imellem disse